

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1904. november 27.

9. szám.

Jogos önvédelem?

Ismételten volt alkalmunk felvetni azt a kérdést, hogy tulajdonképpen meddig terjednek a jogos önvédelem határai s mikor jut az erdészeti vagy vadászati altiszt abba a kényszerhelyzetbe, hogy saját életének biztonságát fegyverrel használatával legyen kénytelen megvédeni.

A jogos önvédelem kérdése bizonyára egyike a legnehezebbeknek s olyan, hogy azt tulajdonképpen papiroson körvonalozoi és paragrafusokra szedni alig lehetséges, mert azt mindig a felforgó körülmények szerint kell mérlegelni. A kérdést legalább megközelítően tisztán talán csak az egyes esetekből kifolyólag hozott bírói döntések alapján lehetne megvilágítani s ezért kíváncsok dolog, hogy lapunk tisztelt barátai velünk a fegyverhasználatból kifolyólag tett vádiratokat és hozott ítéleteket lehetőleg teljes szövegükben közölnék, hogy ilyeneknek gyűjteményéhez jutva, azok egybevetéséből kísérelnők meg megkövetelni a helyes véleményt.

Most ismét előttünk fekszik egy eset, melynél egyik kartársunk s lapunk buzgó hive kénytelen volt saját biztonságának megvédésére fegyveréhez nyulni s megtámadójának olyan sérülést okozni, melynek folytán az egyik karját elvesztette.

Ebből az esetből kifolyólag a szegszárdi királyi ügyészség folyó évi szeptember hó 2-án nyújtotta be vádiratát a szegszárdi kir. törvényszékhez, melyet a kérdés megvilágosítása szem-

pontjából szükségesnek tartjuk teljes szövegében megismertetni s arra a saját szerény megjegyzéseinket is megtenni, melyeket esetleg kartársunk a főtárgyaláson való védelménél fel is használhat.

A kérdéses vádirat a következő:

„Hatóság elleni erőszak miatt gyanúsított Nagy István és társa elleni bűnügyben az alatti iratokat azzal a vádirattal küldöm meg, hogy a szabadlábban lévő:

I. Nagy István 54 éves, ág. evang. vallásu napszámos némedi lakost;

II. Csuprik János 37 éves némedi lakost a btkv. 165. §-ába ütköző hatóság elleni erőszak büntette címén azzal vádolom, hogy 1904. évi március hó 4-én a kis-gyánthi erdőben az őket falopáson tetten érő Schneller Lipót kis-gyánthi erdőőrt a megzálogolás meghiusítása végett rudakkal veszélyesen fenyegették, sőt Nagy István őt és fegyverét megragadta s vele dulakodott.

III. Schneller Lipót kis-gyánthi lakos erdőőrt, aki ugyancsak a fenti alkalommal szándékosan, de ölési szándék nélkül tettelegesen akként bántalmazta Nagy István némedi lakost, hogy őt szolgálati fegyverével meglötte s ez által rajta 34 nap alatt gyógyuló testi sértést ejtett s bal karját elvesztette, a btkv. 301. §-ába ütköző s a 305. §. szerint büntetendő súlyos testi sértés büntette címén szintén vádolom.

Indítványozom, hogy főtárgyalásra gyanúsítottak, továbbá a 2. §. a. jegyzékben megneve-

vezett tanuk megidéztesse. Illetékesnek a szegszárdi kir. törvényszéket jelölöm meg.

Indokok:

Schneller Lipót kis-gyánthi erdőőr panasolta, hogy Nagy István és Csuprik János némedi lakosokat 1904. évi március 4-én az őrizetére bízott erdőben falopáson érte, miért is felszólította őket, hogy adjanak zálogot, de azok azt megtagadták. Erre Nagy István fűrészt elakart venni, de ez és Csuprik János őt náluk volt támasztó rudakkal megfenyegették sőt Nagy István őt s fegyverét megragadta s vele dulakodott s e közben a mint fegyverét Nagy István kezei bőzül kiszabadította, a fegyver elsült és a lövedék Nagy Istvánt balkarján jobb felkarján érte, minek következtében balkarját elvesztette.

Csuprik János beismerte az őt kihallgató pincehelyi csendőrség előtt, hogy Schneller Lipótnak, midőn az tőle zálogot kért, azzal felelt, hogy: „itt nem erdőőr parancsol“ (mert az erdőn kívül volt, a szőlőhegyen,) továbbá Nagy Istvánnak segítségére akart sietni, midőn az Schneller Lipóttal dulakodott, ellenben Nagy István tagadja, hogy Schneller Lipótot megragadta s vele dulakodott volna.

Tekintettel azonban, hogy Schneller József tanu igazolja, hogy a gyanúsítottak mindketten a támasztó botokkal fenyegették Schneller Lipótot; tekintve továbbá, hogy Schneller József tanu, Schneller Lipót és Csuprik János vallomá-

sából, illetve előadásából megállapítható, hogy Nagy István megragadta Schneller Lipótot midőn az tőle zálogot kért és vele dulakodott; tekintve, hogy Schneller Lipótnak azt az előadását, mely szerint fegyvere dulakodás közben sült el, megcáfolja Nagy István azon előadása, hogy őt 3 méternyi távolságból lőtte meg Schneller Lipót; tekintve azt is, hogy Nagy István előadásának valódisága mellett szól a szegszárdi „Ferenc“ kórház igazgatóságának 300/1904. sz. azon értesítése is, mely szerint a lövés 5 méternél nagyobb távolságról nem érhetette Nagy Istvánt s tekintve végül e tekintetben arra, hogy vajjon Nagy István sérülését miként szenvedte, a fő tárgyalás közvetlenségétől is várható bizonyíték, az indítványi rész értelmében történt vádemelés indokolt.

Az illetékesség iránti indítvány a B. P. 16. §. illetve az E. L. T. 17. §-án alapszik.

Az erdei kihágás miatt panasz nem emeltetvén, a vád tárgyává tehető nem volt.

Ime ez a vádindítvány s valóban kíváncsian várjuk a tárgyalás eredményét.

Mi a magunk részéről egy csöppet sem kételkedünk Schneller Lipót kartársunk ártatlanságában és a tényállásra vonatkozó előadásának valódiságában. Azt, hogy az erdőőrrel dulakodott volna, Nagy István hiába igyekszik tagadni, hiszen erre nézve ellene szól saját cin-kostársának a vallomása, kinek pedig már saját érdekében is igyekeznie kellene a dolgot eny-

Királyi vadászatok Gödöllőn.

— „Az Ujság“ után. —

Királyunknak csaknem egyetlen szenvedélye a vadászat, azért nem is lesz érdektelen egyet-mást elmondani arról, hogyan vadászik a király gödöllői vadászterületén. Gödöllőn éppen annyit dolgozik a felséges ur, mint rendes székhelyein s csupán szabad idejét tölti vadászattal gödöllői erdőségeken, melyekben hajdan Nagy Lajos, majd Mátyás király, később herceg Grassalkovich idejében Mária Terézia is vadászott.

Tudvalevően a király télen-nyáron korán kel. Így Gödöllőn is, főképp ha cserkészetre akar menni, már reggel négy órakor talpon van, miután az előző napon megállapodott Pettera vadászmesterrel. De ha az estéli udvari futár fontos állami ügyeket tartalmazó iratokat

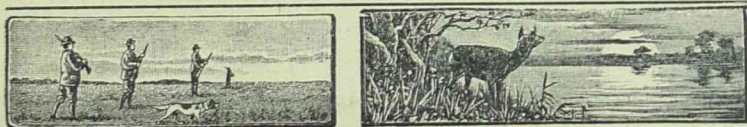
hoz Bécsből, a másnapra kitűzött vadászat gyakran elmarad.

Cserkészetre reggel négy óra után hintón megy ő felsége. Ilyenkor két pompás hófehér lovat fognak a hintója elé, szelid, nyugodt állatokat, melyek a netaláni méhszurást is moccanás nélkül tűrik. A hintónak alján is van lámpa, hogy a lovak lábai alá világítson. A kocsin a királyon és kocsison kívül csupán fegyverhordozója ül. Pettera vadászmester ritkán kíséri el, mivel minden erdőterületnek külön erdésze van s rendszerint ez kalauzolja a királyt. Legjobban kedveli ő felsége a szentkirályi és juharosi vadászterületet, a hol szarvasra szokott cserkészni. Ezeken az erdőterületeken a királyon kívül csak vejének, Lipót bajor királyi hercegnek szabad vadászni. A király vadászterületeit nagy figyelemmel gondozzák. Hogy a szarvascserkészlet meddő ne maradjon, a gyalog- és kocsitutakról még a leveleket is elszöpri, hogy a vad el ne riadjon. Ha a király lesben áll, rendszeren valamely fa mellett meghúzódva óráhoszat vár, míg a szarvascsorda megérkezik. Többnyire

híteni és szépíteni. De megtámadtatás nélkül a szándékos lövés nem is lett volna indokolva; hiszen azt nem csak a szolgálati kötelességeivel és jogaival tisztában lévő erdőőr, de bármely más ember is tudja, hogy a fegyver csak a legvégső esetben használható s olyan erdőőrt, ki csak amugy kedvtelésből lövöldöznék a békés embereket, még csak elképzelni sem lehet.

Hogy a lövés nem közvetlen közelből, de 1—2 méter távolságról történt, annak magyarázatát adja Schneller kartársunknak az az állítása, hogy midőn ő dulakodás közben fegyverét megtámadója kezeiből kiragadta (mi közben az véletlenül elsült,) ugyanabban a pillanatban mindketten hátraugrottak, a mi természetesen növelte köztük a távolságot.

Reméljük, hogy a főtárgyalás kartársunk teljes felmentésével és az erőszakoskodó fatolvajok megbüntetésével fog végződni. A bíróságoknak utóvégre is be kell látniok, hogy csak szigorú megtorlás által csökkenthető a fatolvajok és vadorzók garázdálkodása.

A szalonka-cserkészzet.

Mutatvány Lakatos Károlynak „Az erdei szalonka és vadászata” című művéből.

Ha a vízsla előtt kel a madár, egyáltalában rendes esetben: be kell várni az időpontot, midőn a fel szállt szalonka nincs már többé emelkedőbe s akkor

csak egyszer lő rájuk, de mindig sikerül egy-egy szarvast zsákmányul ejtenie.

Legnagyobb öröme azonban a vaddisznó-vadászatban telik. A vaddisznó a pompás valkói erdőrészekben falkaszámra tartózkodik. Itt rendesen Rajcsán János m. kir. főerdesz fogadja a királyt. Vaddisznó-vadászatra legtöbbször délután jár a valkói erdőrészen kívül a juhárosi és babáti erdőségekre is, és többnyire 80—90 lépésről veszi célba a vaddisznót. Nagy örömet talál ő felsége abban is, ha a megsebzett vadkannak a kegyelemdőfést megadhatja. Ilyenkor szembe megy a kannal s a mint az 80—100 lépésről agyaráit csattogtatva megroskadt hátuljával föl akar emelkedni: a király megáll, nyugodtan célzó és csaknem mindig talál. Az idei őszi vadászat alkalmával a király a valkói erdőségben egy 220 kiló súlyú vadkant lőtt, melynek agyarái 18 cm. hosszúak voltak.

A vaddisznó-vadászaton kívül legjobban kedveli a király a fácánvadászatot, a midőn a legnagyobb tüzelésben is nyugodtan számlálja a lelőtt vadakat. A mi nem

kell löni; ha azonban két szalonka kél egyszerre, vagy távolról röppen ki a madár, ez esetekben nincs idő a lövés halogatására. Viszont az igen közlőrl kelt szalonkának adhatunk valami távelőnyt, azonban a távolabbra való kieresztgetés nem igen tanácsos, egyáltalában a lövéssel való tétovázás, mert a szalonkának legfőbb gondja mihamarabb valamely földözőhely mögött biztosítani magát a lövés ellen s azután alig nyílik rá alkalom a puska legyét megegyeszer összehozni vele. A friss és gyors elhatározású vadász azonban, gyakran segíthet dolgán egy gyors oldalugrással, azon bokor mellől például, melyből a szalonkát kél hallja, de a sűrűség elrejtí szemei elől; mindamellett sűrű helyen, magasan felnyuló bokrok között: sok szalonkát elpat-szol még a legfrissebb, legügyesebb lövész is.

Lövés után az elhibázott szalonka sokszor levágódik, ijedtségében valószínűleg, vagy mert a söréteket nagyon közlőrl hallotta a füle mellett sivitani; hanem ilyenkor korántsem száll le, bár azt hihetnők, hogy leest; pedig dehogy is esett; sőt nagyon is elmegy az ilyen, közvetlenül a föld fölött huzván tova, jó meszszire, míg jónak látja egyet csavarodni s levágódni valahová. Ily esetben, valamint mindenkor, ha leszállási pontját nem tudjuk az eliszkolt madárnak: kezdetben betartott irányban megyünk előre, azután a két oldalt eső területet kerestetjük jól át a vizslával.

Hideg, szeles időben a solóban való szalonka-cserkészzet kevés eredménnyel jár, azért legjobb ilyenkor társaságba indulni; 3—4 vadásznál azonban ugyanazon társaságban több ne legyen, mert különben nehéz rendet tartani, de feszélyezi is egymást a sok puskás. A felállítás félhold-alakban történjék s a szárnyasok 30—40 lépésnyire a sor előtt foglaljanak állást és ily rendben történjék az előrehaladás a kijelölt irány felé. Természetesen a sorrendet sem elmaradozással, sem tulsietéssel megbontani nem szabad, mert a rendetlen-

esik le előtte, azt nem számítja be, az ilyet a két fegyverhordozó köteles olvasni s egyuttal figyelmeztetni a királyt a ritkább vadakra. A király még most is a legjobb fácánlövő hazánkban. A mióta vadászik, több miut 10.000 különféle vadat ejtett el. Rendesen 75—80 lépésről célzó és csak nagyritkán hibáz. Zronek testőrvadász alig győzi társával, Prölessel a király puskaít tölteni.

A király rendesen Piper-féle srétes és Manlicher-féle golyós löfegyvereket használ Eley-féle, angol gyártmányú patronokkal. A fegyverek vaddisznó vadászatra mogyoró nagyságu golyókkal vannak megtöltve. Vadászaton a király ritkán használ kutyát és csak rendkívül erős vadkanra lő robbanó golyókkal. Rókára néhány év óta nem szokott vadászni. Hajtővadászatok ritkán vannak Gödöllőn, rendesen a haraszi, kerepesi, szentjakabi erdőrészekben. Ezekre rendszerint a gödöllői előkelőségek is meg vannak hiva, valamint a szomszédos faluból Podmaniczky Géza báró, Gödöllőrl Polner Lajos, Garan Dániel, dr. Tegze Lajos palotaorvos, Nikl jószág-

kedésekből könnyen származhatik baj, kivált sűrűs helyeken, hol egymást gyakran látni sem lehet s emiatt az elmaradt vagy előre siető puskás mindig a meglövődés veszedelmében forog, az első esetben főleg olyankor, midőn hátul kelt és visszafelé röptető szalonkára durrogat valaki. Általában társas szalonka-vadászatoknál nem ajánlhatni elég óvatosságot s nem hangsúlyozhatom eléggé, az egymásra való kölcsönös ügyelet szükségét. Mindig tudomással kell bírunk kétoldali szomszédunk felől s ha e tekintetben csak egy pillanatra is kétséghen volnánk, a lövéstől tartózkodnunk kell. Különbösen is az vadászregula számba megy, hogy csak az előre röptető szalonkára történhetik lövés, míg azokra, amelyek hátra és oldalt csapnak, csak akkor, ha a vadászok egymást jól látják s ennek folytán baj nem történhetik; azonban az igen alacsonyan húzó szalonkára még ilyenkor sem szabad löni, mert valamely faderekéről visszapatannó göbecsnek kiszámíthatatlan utjai vannak . . .

A sorrendet illetőleg: amint megbomlik a vadászvonal, hangos figyelmeztető szavakkal kell a vadászat rendezőjének a társaság tagjait igazodásra felhívni, mielőtt az egész vadászvonal megállapodik. Ismétlen indulás messzeható sipszóval jelzendő.

Biztonság szempontjából nagy gondot kell fordítani a vadászvonal képzésére is, melynek se igen hosszúnak, se igen rövidnek lenni nem szabad, a mi a puskások helyes beosztása által érhető el, az egymasközi távolságot például 30—35 lépésben állapítva meg. Szabály az is, hogy a hoppogatást minden puskásnak azonnal viszonzni kell, kivált oly helyen, hol a sűrű és magas növényzet miatt egymást látni nem lehet s így a puskások csakis a hang után tájékozódhatnak egymás felől. Erősebb szelekkel azonban az erdő zugása okozta hallucinációk sokszor tévedésbe ejthetnek, miért is ilyenkor jobban kell ügyelni a jelkiáltásokra s ha

szükséges, ismételtetni kel azokat, nehogy az erdő telefonja hamis irányba terelje a figyelmet, a mi a kevésbé jó hallású emberekkel könnyen-könnyen megtörténhetik.

Valahányszor utakra, átvágásokra ér ki a társaság, mindannyiszor fel kell használni ezt az alkalmat a sorrend helyreállítására. Persze ha sok a puskás, rendet tartani nem kis feladat, sőt némelykor majdnem kivihetetlen, mert egyik jobban kilép mint a másik, ki meg elmarad és hol az egyik, hol a másik szárnyon szakadozik meg a vadászvonal . . . Szóval a sokadalmas vadászat a legtöbb esetben nemcsak hogy nem mulatságos, de sőt a vérbeli vadászra nézve valóságos kinszenvedés számba megy! Hát még ha avatatlan négy lábú audiátok segitenek érdekesíteni (?) a társas együttműködés gyönyöreit (!) Valóban a kutyaártikulus néha a legkellemetlenbb. Nem is érthetem mi öröme telhetik némelyeknek abban, éretlen, istenverte dőgeikkel elrontani a mások mulatságát.

Az oly eb, mely minden lövésre — lesett le bár a vagy sem — eszeveszett száguldozásokat visz véghez s e közben kiver mindent, — másrészt pedig parancszóra nem hallgatva hol az egyik, hol a másik puskás-emberhez szegődik — és még egyéb szép erényekkel is diszkeszkedik: pórázra való, nem szalonkázásra, leg helyesebben pedig otthon volna a helye.

Végül megjegyzem, hogy az esetleg felvágódó szalonkát az a puskás a ki az előtt felkelt, de a távolság, vagy egyéb körülmény miatt nem löhetett, avagy pedig elhibázta: mindig jelezni tartozik azt az irányt is, a merre a madár tartott. Ha vizsla „áll“, azt is jelezni kell, mely esetben a vadászor lassabban, vigyázóbban halad, vagy esetleg megáll; ha lövés történik, szintazon képen meg kell állni s figyelve körülnézni.

Az elhibázott vagy kiver szalonkát épp úgy fel kell keresni újra, mint azt magános cserkészetek alkal-

kormányzó, Spatta csendőrszázados, Tahy főszolgabíró stb. A meghívók most már teljesen magyar szövegeik:

A gödöllői cs. és kir. udvari vadászati hivataltól.

MEGHIVÓ

a folyó év november hó 10-én apróvadra tartandó cs. és kir. vadászatra.

T. ur észére.

Találkozás helye és ideje: szt.-királyi erdőőri-lak
9 órakor reggel.
(Ilka-majori uton.)

Ket Gödöllőn, 1904. évi november hó 6-án.

*

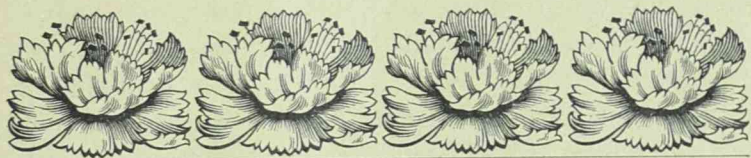
Vadászat Szarkaberek.

A meghívott gödöllői urak és más udvari vendégek rendszeren az előre kijelölt vadászterületen találkoznak, hol rang szerint egy hosszú vonalban állanak fel

s kalaplevéve meghajlással üdvözlik a királyt. Azután Pettera vadászmester jelentését fogadja a hajtások számáról. Délelőtt rendszeren 4—5, délután pedig 3 hajtás van. Jelentést tesz továbbá a vadászmester a vadászat tervéről és befejezéséről; végül a szél irányát említi fel. A jelentés után a napos m. kir. főerdőmester felállítja a hajtókat, kijelöli a vadászok helyeit, erre kiki elfoglalja helyét és megkezdődik a hajtás. A király rendszeren a hajtás közepén a fővonalat foglalja el. Pár perc múlva mindenfelől puskaropogás hallatszik, majd a vadászat befejezését sipszó jelenti. Ebéd idején a legközelebbi erdőtisztásra indul a társaság. Ha tisztásra érnek, a király rendszerint levágott fatörzsre ül, egy nagyobb kézi kosarat fölfelé fordítanak előtte és ott költi el hideg sültből, kevés borból álló egyszerű ebédjét, majd ha a szakács is kint van mozgó konyhájával az erdőn, fekete kávé iszik. Ebéd után élénken társalog szomszédjával és szivarra gyújt. Vadászat után a vad-felkerítés következik. Ez az udvari vadászok és erdővédek munkája, ekkor tudják meg a társaság tagjai, hogy ki mennyit

mával szoktuk — és pedig ha előre szállott, a sor a kitűzött irányban előre halad, ha pedig más irányba huzott el, talán oldalt kanyarodott stb.: akkor a menekült üldözését új felállással folytatjuk.

(Folytatás és vége.)

Az Évkönyv

Az Évkönyv megrendelői bár most már csak szórványosan, de még mindig jelentkeznek. A szórványos jelentkezés okát abban véljük feltalálni, hogy a jelentkezésre első ízben kitűzött határidő már lejárt s így sokan abban a hitben vannak, hogy már megkéstek a megrendeléssel. Tekintettel azonban arra a buzdításra és ebben az irányban kifejtett munkálkodásunkra vonatkozó hízegő dicséretre, melyben számos előkelő helyről részesültünk s a mi megerősített abban a tudatunkban, hogy valóban szükséges és hízegpótló művet szolgáltatunk az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek, elhatároztuk, hogy az Évkönyvet az eddigi megrendeléseket jóval túlhaladó példányban fogjuk nyomtatni. Ez által abba a kellemes helyzetbe jutottunk, hogy további megrendeléseket még mindig elfogadhatunk s ezért azok határidejét f. é. december hó 20-ig kiterjesztjük. Felkérjük tehát mindazokat, kik ezt még nem tették, hogy az Évkönyvre vonatkozó megrendeléseiket a jövő hó elején megtéve, a 2 korona előfizetési díjat is beküldeni szíveskedjenek.

Az előfizetési díjak a következő cím alatt küldendők: Évkönyv kiadó hivatala, Szászsebes.

Folytatólagosan itt adjuk az újabb megrendelők névsorát:

369. M. k. jár. erdőgondnokság (6 pld.) Ökörmező.
370. M. k. jár. erdőgondnokság (4 p.) Szepes-Ófalu.
371. M. kir. erdőgondnokság (5 p.) Kecser-Pektén.
372. Holecsko Mihály, Betbész.
373. Hencz György, Gurahoncz.
374. Eib Gusztáv, Ozera.
375. Sztrkarszky János, F.-Esztergály.
376. Czere Sándor, (5 pld.) Pörböl
377. M. kir. erdőgondnokság (7 pld.) Badin.
378. Tatár Illés Zernest.
379. Kmostinecz János, Rudnó.
380. Sirbu Miksa (2 p.), Ruszkabánya.
381. Repity József, B.-Monostorszeg.
382. Szász István, Ruderita.
383. Nádhera Ferenc, Kenyeri.
384. Fukász István Liptó-Ujvár.
385. Czilik Károly, Bustyaháza
386. Kovács Géza, Sümeg.
387. Bátor Márton, Bezdán.
388. Ludrovsky József, Bártfa.
389. Punczmann Lajos, Bács.
390. Schicktancz Gyula, F.-Stubnya.
391. Cere Antal, Znió-Váralja.
392. Balogh Imre, Tizfalu.
393. Novotny László, Sz.-Szaldobágy.
394. Csukás István, Örsdomb.
395. Kaffka Károly, Meszics.
396. Erdészet (2 p.), Iváncz.
397. M. kir. jár. erdőgond. (4 p.), Szilágy-Somlyó.
398. Szabó András, Barka.
399. Finta Lajos, Dunaszekcső.
400. Lengyel János (2 p.), Trócánfalva.
401. Pék József, Köblér-örtanya.

lött. A szemle végeztével ő felsége udvari fogaton távozik.

Az elejtett vadakat a vendégek és az udvari konyha kapják.

A király bizalmas körben többször kijelentette, hogy összes vadászterületei közt Gödöllőt szereti legjobban.

Rendes látogatója a gödöllői vadászterületnek IV. Ferdinánd toskáni nagyherceg. A nagyherceg minden évben többször heteken át Gödöllőn időzik többnyire szeptember hóban. Vadásztársa és kísérete Tegze Lajos dr. koronauradalmi és palota-orvos. Az ősz szakállu, barátságos nagyherceget mindenki ismeri Gödöllőn. Ő fensége, mint az uralkodóház több tagja, szenvedélyes műkedvelő fényképész s Gödöllőről is egész halmaz felvétele van.

Állandó vendége királyunknak veje, Lipót bajor királyi herceg, a ki, mihelyt ideje engedi, rendszeren a toskánai nagyherceggel Gödöllőre utazik, gyakran itt tölti őszi szabadságát, olykor ő felségével és Gizella kir. hercegasszonnyal vadászik.

A gödöllői udvartartás személyzete meglehetősen nagy. Mig Bécsbe 36 udvari szakács van állandóan csoportonként felváltva, Budán vagy Gödöllőn, ha az udvar ott tartózkodik, Weber Emil pesti születésű főszakács vezetése alatt 8 szakács, 4 kukta, és 14—20 budai polgárasszony és férfi sűrög-forog az udvari konyhában.

Az ételeket és italokat, mielőtt a királyi asztalra kerül, Kleibel Gusztáv konyhai ellenőr vizsgálja meg. Az ételeket Gödöllőn a konyhától távolfekvő ebédlőig négyszögletes, zárt edényekben viszik az ebédlő melletti tálalószobába, a hol az udvari ebédnél a főszakács, ha pedig a király egyedül ebédel, a komornyik tálalja ki. A maradékétel a szolgaszemélyzeté. A király asztalára hegyaljai borok kerülnek a táljai királyi mintaszőlők terméséből.

Hogy a király menyire ragaszkodik régi kedvelt szolgálóihoz, egyik hűséges komornyikjának, Packmayernek halála alkalmával is bebizonyult. Néhány év előtt Packmayer súlyos betegen feküdt s a király melegen

A NAGYVILÁGBÓL.

A mitől hetek óta félni lehetett, az most csakugyan bekövetkezett a teljes felfordulás. Folyó hó 18-án tartott országos gyűlésen ugyanis egészen váratlanul s az ellenzék állítása szerint álutakon megszavazta a Dániel képviselő által a házszabályok szigorítására vonatkozó javaslatot. Erre olyan zene-bona támadt, hogy az osztrák parlament is megirigyelhette volna. Az elkeseredett ellenzéki képviselők mindenféle, kezük ügyébe esett tárgyakat dobáltak az elnök és a szabadelvű párt felé s kis hiba volt, hogy nem került tettelegességre a sor. A szabadelvű párt csendesen kivonult a Házból, az ellenzéki képviselők pedig elénekelvén a Kossuthnótát, szövetkeztek egymással s megesküdtek, hogy egyesült erővel meg fogják torolni a szólásszabadság jogán ejtett sérelmet. Most azután megindult országszerte a mozgalom, a gyülekezés; minden párt igyekszik magának bizalmat szavaztatni s a lapok ezekkel a nyilatkozatokkal vannak megtöltve. A 18-iki csiny következtében egyébként a szabadelvű pártból számos tekintélyes férfiú kilépett, így a többek közt Darányi Ignác és Wlassits Gyula volt miniszterek, Andrássy Gyula, Wass Béla, Eszterházy Mihály grófok stb., Széll Kálmán volt miniszterelnök pedig lemondott képviselői mandátumáról. Az országgyűlést egyébként a nevezetes napon királyi kézirat elnapolták s minden valószínűség szerint csak december hó első napjaiban hívják újra össze. Egyes lapok azt is tudni vélik, hogy gr. Tisza miniszterelnöknek már zsebében van a felhatalmazása az országgyűlés feloszlására és új választások elrendelésére is.

A japán-orosz harctéren még mindig hiába várják a nagy csatát; a mukdeni harctéren csak kisebb ágyu-

érdeklődött komornyikja sorsa iránt, majd halála után tudakozódott családjáról és kegydíjat adott özvegyének. E hűséges szolga helyét Pacher komornyik tölti be.

A királyi udvartartás minden háztartási osztályának külön főnöke van, a ki a rendelkezéseket eszközli. Ő felsége rendeletére mindent a fővárosban vásárolnak, csak az ivóvizet szállítják Schönbrunnból. Boldogult királynénk a Gödöllői udvari ártézi kut vizét kedvelte s ezt Bécsce is utána kellett szállítani.

Ha a király a magyar államvasutak vonalain Gödöllőre utazik, a Ganz-gyárban készült udvari vonatot használja, mely több zöldre festett kocsiból áll. Ilyenkor csupán szakácsa, egy terítő és egy pincemester van vele. Bécsbe rendszeren éjjel utazik. Érdekes, hogy a budai várkapitányság elrendelte, hogy a gödöllői kastély lakosztályai csak 40 fillérért váltott jegy mellett tekinthetők meg. Ez összeget a várkapitányság katonatisztek özvegyeinek és árváinak szánja.

harc és egyes előőrsök csatározása folyik, a főfigyelem pedig Port-Arthur felé irányul, mely erősségnek védői az egész világot bámulatra ragadó szívóssággal verik vissza az ostromló seregek kétségbeesett támadásait. A vár parancsnoka, Stössel tábornok az irta rokonainak, hogy még 28000 embere és hónapokra szóló hadi és élelmiszere van s katonái közül egy sem gondol a vár feladására. Reméli, hogy a várat a balti hajóraj megérkeztéig megtarthatja. Ettől félnek is a japánok, mert ha addig nem sikerül nekik a port-arthuri hadihajókat megsemmisíteni, az egyesült orosz hajóhadak az ő — egyébként is már sokat szenvedett — hajóhadukat könnyen leverheti s ez által lehetetlenné tehetné szárazföldi seregeiknek élelmi és hadiszerekkel való ellátását és új csapatokkal való megerősítését, a mi pedig azok biztos leverését és megsemmisítését jelentené. Az oroszok állítólag ujabban 300 millió koronát meghaladó összegen hadihajókat vásárolnak vagy a chilei, vagy pedig az argentinai köztársaságtól.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

December havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. *Erdei magvak.* Szedjük a köris- és gyertyánmagot, az akácfahüvelyeket, a mezgés éger tobozkat, az erdei-, és fekete- és lucfenyőtobozokat. Szellőztessük, szárítsuk a gyűjtött tobozokat. Hozzuk üzembe a fűtött magpergetőket. Déli melegebb vidékeken és enyhe időjárás mellett, különösen a homokon álló fenyvesekben és csemetekertekben a talajművelés, sőt még a fenyőcsemeték ültetése is folytatható.

Erdőhasználat. Magas hegységben az azt ilyenkor borító magas hó miatt a kihasználás rendszeren szünetel. A fokozatos felújító vágásban kezelt erdőknél azonban mérsékelt hó mellett, már a csemeték kiemelése végett is, a vágást foganatosíthatjuk. A közép- és előhegységi erdőkben különösen az épületfavágások javában folytandók, de leginkább szorgalmazandó az áradásos helyeken álló ligeti erdők, valamint a mocsaras posványos helyeken levő éger- és egyéb sarjerdők kihasználása, amennyiben ezek most a befagyott földön a legkönnyebben hozzáférhetők. Különösen az utóbbiakból a fafuvarozást is most végezzük. A fának szállítására magasabb hegységben felhasználjuk a hópályákat és a csuszatókat, ligeti erdőkben pedig a jégpályákat. A mész- és szénégetést folytatjuk; követ törünk a nyári mészégetéshez, és úgy a mész-, mint a szénégető helyekhez szállítjuk a szükséges tüzfát és köanyagot. A makkoltatás és a téli legelő, ha utóbbinak a hó nem áll útjában, még mindig gyakorolható.

Háztartás.

Vadhus. Az ősz a vadhus tulajdonképeni időszaka, ilyenkor van legtöbb részünk benne s így időszakról erről beszélni. A vadhusokat három osztályba sorozzuk és pedig: nagy vad, ide tartozik a szarvas és az őz.

fekete vad, ezalatt a vaddisznót értik és végre a kis vad, hová a mezei és tengeri nyulat sorozzuk. Ehez jön még a vadszárnyas, mint például a fácán, fogoly, vadkacsa stb. A vadhusok közül egynek sem szabad sokáig állni, mert sok megaludt vér van bennök s ezáltal hamar megrothadnak. Ha csak kikerülhető, hát sohasem mossuk meg a vadhust, hanem egy száraz tiszta ruhával jól töröljük le, természetesen kivéven a megsebzett helyeket, melyeknek rendszerint egy kis szaga van, mely csak részben mulik el. A vaddisznónál a fej a legbecsebb rész, az inyencek kedvenc darabja. A többi állatnál éppen megfordítva, a fej annyira rossz, hogy szinte használhatatlan, hacsak a nyakkal és fejfelvágdalékokat (rágout) nem készítünk belőle. A többi vadnál a hát a legjobb rész, ezután következik a comb, mindkét darab kitűnő pecsenye. A váll már messze mögöttük áll, ezt inkább párolva, mint sütve, készítjük. Az aprólék alatt: a nyak, mell, váll értendő, ezt pörköltnek vagy becsinálnak készíthetjük s ez esetben tápláló és olcsó étel. A vadhust a sütésnél nagyon szorgalmasan kell öntözni, nehogy száraz legyen. Minden vadpecsenyének kivétel nélkül, mint huslé, nagyon jó a tej, mert ez a vadhust porhanyóbbá teszi. A vadhust a tejjel erős tűzre tesszük úgy, hogy a tej egy félóra alatt elgőzölögjön s csak ezután teszünk rá zsírt vagy vaját és úgy tesszük a sütőbe. Ezáltal a hus színe is szebb lesz. Ha a húst savanyuan akarjuk készíteni, akkor két nappal a használat előtt tejet öntünk rá, ezt hagyjuk rajta megaludni s az aludt tejjel tegyük a tűzre. Így készítve sokkal jobb, mint ecettel. A vadszárnyasokat sütés előtt szalonnával megtűzdeljük esetleg ha a szárnyas nagyon kicsi, hát szalonnába csavarjuk. Az egész fiatal fácánt úgy is süthetjük mint a csirkét, de csakis az egész fiatal, mert másképpen száraz és szálkás lesz. A friss vadhust megismerjük a hus erős pirosságáról. A szárnyasnál legjobban az állat lábáról lehet a korára következtetni, és pedig ha a láb sárga, akkor fiatal, ha azonban kékes színű akkor a szárnyas vén. Ha a nyúl fiatal, akkor a füle igen könnyen beszakítható. A vadhushoz legjobb pác a tej, habár ecetet babérlevéllel és fűszerekkel is használhatunk.

Figyelmeztetés.

Az év vége felé közeledik s mégis 250 azoknak a tisztelt olvasóinknak a száma, kik előfizetéseikkel kisebb-nagyobb mértékben hátralékban vannak s kiknél az év végéig 1400 koronát meghaladó összeg van kint. A Szászvárosi Könyvnyomda r.-t., mely lapunk kiadását elvállalni szíves volt, ezt a feladatát csak akkor teljesítheti, ha az előfizetési díjak rendszeren befolyának s ezért indítva érezte magát azokhoz, kiknek előfizetésük szeptember végével vagy már előbb lejárt, figyelmeztető sorokat intézni, melyeket az illetők lapjához csatolunk s kérjük őket, hogy a lap tisztességének megóvása végett az ott kitüntetett hátralékaikat, illetve előfizetéseiket jövő hó 10-ig, a szinte csatolt utalványlap felhasználásával beküldeni szíveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Amerikai vadászkaland.** Az Egyesült-Államok Maine államában furcsa vadászkalandja volt a minap egy Nelson nevű embernek. A kenebeci erdőben megtámadta egy megvadult iramszarvas s Nelson kétszer rálőtt az állatra, de izgatottságában egyszer sem tudott találni, úgy, hogy kénytelen volt egy fára mászni. Az iramszarvas hátulsó lábaira állott és agancsával addig bökte azt az ágat, a melyen Nelson ült, míg az ág kettétört és a halálra rémült ember rázuhant az iramszarvas agancsára. Az állat erre eszeveszetten rohanni kezdett, Nelson pedig belekapaszkodott, nehogy leessék róla. Az iramszarvas utközben átuszott egy két mérföldnyi szélességű tavon, úgy, hogy Nelsont a vízbe fullás veszedelme is fenyegette. A másik parton menekülés várt rája, de nagyon kellemetlen módon. Hirtenlen fölbukkant egy másik iramszarvas és a két állat vad küzdelembe fogott egymással. Nelson a viaskodás közben elszabadult az agancstól és egy izben lerepült a földre. A mikor magához tért, a két állat viaskodása még nem ért véget. Végül az egyik szarvas elpusztult. Nelson erre agyonlőtte a másikat és agancsát hazavitte, mint a diadal jelét.

* **Milyen lesz a tél?** Ez a kérdés most már nagyon időszerű. A párisi Figarónak egyik vidéki olvasója megfelel rá. Azt írja, hogy a méh a legjobb időjós. Ha ősz utolján a méhek nagyon erősen bedugaszolják viaszszal kaptárjuk nyílását és alig észrevehető kis lyukat hagynak rajta, akkor okvetetlenül zimankós tél következik. Ha enyhének készül a tél, a kas nyílását egyáltalán el se dugaszolják. Az idén a méhek roppant gondosan becsukták házuk ajtaját. A telünk tehát különösen zordon lesz. A mi az eddigi kóstoló után nem is látszik valószínűtlennek.

NAPI HIREK.

— **Főuri vadászat.** Keszthelyről írják: Festetics Taszilo gróf somogy-berzencei vadászterületén a minap megtartott nagy vadászatokon részt vett: Gudenus báró főkamrás, Jean de Castellano, Windischgrätz Károly herceg, Mr. Renné Esqu gróf, Festetics Vilmos gróf, Inkey István báró és a háziur fia, Festetics gróf. A vadászat eredménye a következő: 6 őzbak, 671 nyúl, 4 ürge, 2171 fácán-kakas, 589 fácán-tyuk, 345 fogoly, 8 szalonka, 8 különféle vad, összesen 3802 darab.

— **Megfagyott asszony.** Letenyéről jelentik: A szent-lőrinci hegyen, Lasztonya mellett egy 50—55 évesnek látszó nőt megfagyva találtak. Kiléte ezideig nem volt megállapítható.

— **A gazdátlan lövés.** Domonyi Lajos péceli földbirtokos tavaly nyáron fegyverrel a vállán kiment a tanyára. A mint az uton ballagott, lövés dördült el s nyomban utána jajkiáltás hallatszott a közelből. Domonyi oda sietett s akkor látta, hogy a vetés közt a földön fekszik Kovács Mihály arató, a kinek a gyomrába furódott a golyó. A sebesült nemsokára meghalt. Hogy ki ölte meg, nem tudta senki, a gyanu nyomban Domonyi Lajosra irányult, mert a golyó beleillett az ő fegyverébe. A pestvidéki ügyészség azonban nem vállalta el a vád képviselését s így özv. Kovács Mihályné panaszára tartották meg a főtárgyalást. A törvényszék bizonyítékok híján fölmentette Domonyit a gondatlanságból okozott emberölés vádjáról. Az ügy a kir. táblához került, a mely most Bucz Lajos dr. bíró előadása nyomán helybenhagyta az első bíróság fölmentő ítéletét.

— **Embortelen altisztek.** A koblenzi hadi-főtörvényszék a minap vont a felelősségre a trieri 29. számú gyalogezred két altisztjét, Klusmaier-t és Albaud-ot. Az első a hadbíró alárrendeltjei ismételt bántalmazásai miatt egy évi börtönnel és lefokozással, a másodikat pedig ötödfél hónapi börtönnel sújtotta. Mind a ketten felebbezéssel éltek, de a haditörvényszék helybenhagyta az elsőfoku ítéletet. Klusmaier a közlegényeket jelentéktelen vétségek miatt egymásután huzszor is a földre fektette vagy lépcsőkön fel és le szalajtott. Minduntalan pofonverte alattvalóit, fejüket a vaságyhoz lökte és hasba rugta őket. Egy közlegény arcát csizmával taposta egy alkalommal. Ha eszébe jutott, megparancsolta embereinek, hogy mászszanak fel a szekrényekre. Albaud hasonló brutalitásokat szokott elkövetni.

— **Bérgyilkosság.** Huszár Lajos szabadbattyáni fiatal gulyás október 2-án meggyilkolta gazdáját, Lendvay János tehenészt. A gyilkosságra Lendvay felesége bujtotta fel. A székesfehérvári esküdszék Huszárt a gyilkosság büntetésében, Lendvayné mint felbujtót mondta ki bűnösnek, mire az ügyész mindkettőre halálbüntetést kért. A bíróság Huszár Lajost 15 évi, Lendvay Jánosné pedig életfogytig tartó fegyházra ítélte.

— **Jól célzott.** Paksról írják: Czodor István 24 éves béreslegény, mert Jantner József 15 éves kisbéres Czodor célzókéességét kétségbevonta, 20 lépésnyire célul kiállt, Czodor ráakarván ijeszteni a gyerekeket, rácélt s e pillanatban a fegyver véletlenül elsült és a fiu halva rogyott össze.

— **A hűtlen menyasszony áldozata.** Csanádpalotán nemrégiben jegyet váltott Thury Pál hirdalapíró Marjai Etelkával s november 15-ére volt az esküvő kitűzve. A kacér leány azonban egy cigányprimással megszökött az esküvő elől, a mi a szerelmes vőlegényt annyira elkeserítette, hogy föbelötte magát.

— **Megőrült a siralomházban.** A krakkói törvényszék halálra ítélte Sobol János rablógyilkost. Az elítéltet átvitték a siralomházba, de a kivégzésre már nem kerülhetett a sor. Sobol János ugyanis hirtelen megőrült a siralomházban. A dolgról tüstént értesítették Hausner törvényszéki elnököt, a ki megjelent a sir-

lomházban s elrendelte, hogy az őrült embert vigyék át a rabkórházba orvosi megfigyelés végett. Általában azt hiszik, hogy az elítélt kegyelmet kap, mert lehetetlennek tartják, hogy egy őrült embert kivégezzenek.

— **Agyonszurta a vejét.** Pásztor János kistérségi napszámos a minap összeveszett apósával, a ki annyira dühbe jött, hogy kést rántott és leszurta vejét. A boldogtalan embert a szurás nyakszirten találta és azonnal meghalt.

A kiadóhivatal postája.

Czilik Károly urnak, *Bustyaháza*. A küldött 4 koronából kívánsága szerint 2 koronát a lap előfizetési díjába, 2 koronát pedig az Évkönyvre számítottunk be. A lapra való előfizetése most f. év június végeig van rendben. — **Ludrovsky József** urnak, *Bártfa*. Miután az Évkönyv ára csak 2 korona, a beküldött 3 koronából egyet a lap előfizetésére jegyeztünk át s így előfizetése jövő évi február 15-én fog lejárni. — **Lesztrér Alajos** urnak, *Palánka*. R. T. kartársunk előfizetése az év végeig van rendezve. Köszönet a beküldött névjegyzékért! Szívélyes üdvözlés! Jövő nyáron talán látjuk egymást, ha öcsém látogatására megyek. — **Szász István** urnak, *Roskány*. A 6 koronát köszönettel vetjük. — **Szuszla Péter** urnak, *Dubrinics*. A beküldött 4 koronával az év végeig van előfizetve. — **Janoviczky János** urnak, *Uj-Sztuzsicza*. Jövő év március végeig. — **Kiss Albert** urnak, *Zabola*. Az eltévedt 5-ik számot újból elküldtük.

Hirdetések és pályázatok.

Két erdőőrt, III-ad osztályut keres az egri főkapitán. Az állások január elsejével kerülnek betöltésre. Kérvények intézendők: **Egri főkapitán erdőhivatala, Sajó-Várkony** (Borsod-megye).

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert**,
m. kir. erdész,

1—

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2.40 K, bérmentve 2.60 K.

Ismeri-e

az országos összpontosító hirdetési lapot?
Általa eladók gyorsan lelnék vevőt és vevők gyorsan eladókat. **Előfizetése egész évre 1 Kor.**

Az „Ingatlanok Vásárja” kiadóhivatala
Szászvárost, Hegy-utca 11. szám.

138

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtaján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1904. november 27.

9. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Jogos önvédelem? — 2. Szalonka-cserkészet. — 3. Tárcza: Királyi vadászatok Gödöllőn. — 4. Az Évkönyv előfizetői. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legujabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmivelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Új!**Új!****Az erdei szalonka és vadászata.**

**** Irta: Lakatos Károly. ****

Ára igen szép aranymetszésű
festményekkel diszitett vászon-
kötésben 3 forint, füzve 2 frt.

Megrendelhető a könyv a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett: **Ifj. NAGEL OTTÓ**
könyvkereskedésében **Budapesten, Muzéum-
körut 2. szám. : : : : : 1—3**

Fontos téli idényre!**Téli halina (filcz) csizmák**

☞ saját gyártmány ☜

erősek, meleget tartók, csinos kiállítás-
ban; 4 évig is viselhetők; jóságáért és
tartósságáért kezességet vállalom. ☞☜

ÁRA: 8 KORONA.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

LENGYEL ALBERT

erdőőr.

2—4

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő-megye.**Erdőőrök és vadászok részére**legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban
szállít**Lakatos Károly,**

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.
Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

***** Élő vad! *****

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket,
szarvasokat, vad tengeri-nyulakat, baglyokat és
minden más állatokat magas áron vásárol az
Élőállatkiviteli vállalat és állat-nagykereskedő:

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám. : : : : :

Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és
más elsőminőségű állatot. Minden vadásznak
és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanács-
adóval ellátott képes árjegyzéket ingyen és
bérmentve küldök. Csoportos nyulfogáshoz
saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításá-
hoz saját csomagolási eszközeimet bérmentve
küldöm meg. : : : : : 9—26

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtallója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése,
trophaeák, szőnyegek, új szerke-
zetű fegyvertartók, reliefképek
készítésére, valamint mindenféle
állatok művészi preparálására
vállalkozom. — Preparálásra alkalmas
vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár munkában van s a következő tartalommal fog megjelenni:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugalombérezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgyemakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Hasznos madarak jegyzéke.
27. Duvadak mérgezése.
28. Kitömésre szánt állatok kezelése.
29. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
30. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet fog képezni. **Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.**

Ennek alapján teljesen indokolt az

Előfizetési felhívás

melyet ezennel az **Évkönyvre** hirdetünk.

Az Évkönyv előfizetési árát potom **2 koronára** tettük, hogy így módjában legyen azt a legszegényebb sorsu erdészeti és vadászati altisztnak is megszereznie.

Az évkönyv nem lesz bolti áru s így abból csak annyi példányt nyomatunk, a hányra az előfizetési díj **folyó évi november hó végéig** hozzánk be lesz küldve. **Siessen tehát mindenki beküldeni a 2 korona előfizetési díjat**, hogy így tájékozva legyünk a nyomtatandó példányok számáról. Az előfizetés beküldője olvashatóan jegyezze fel nevét, lakását, utolsó postáját és a vármegyét.

Az előfizetés a következő címen küldendő:
Az „Évkönyv“ kiadóhivatala, Szászsebes.

Szászsebes, 1904. év október havában.

PODHRADSKY EMIL,

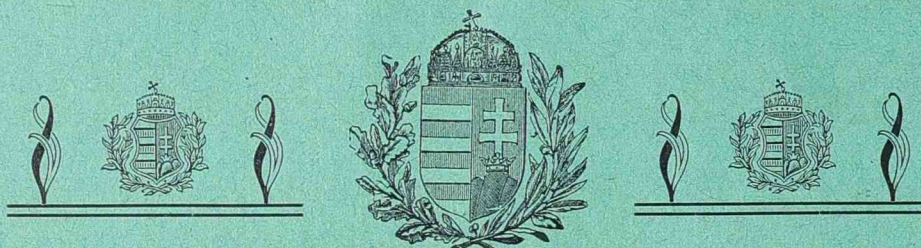
Az ÉVKÖNYV kiadója.

1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VILÁGIÁLLÍTÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VÁSÁRHELY: DICSÉRŐ ARANY-OKLEVÉL.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

1900. VILÁGIÁLLÍTÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CIMERE. — 1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLÍTÓ

≡ ZALA-EGERSZEGEN. ≡

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy

erdei vetőmag és erdei
csemete, továbbá díszfenyő

szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűntető módon megnyilatkozott becses pártolásában megtartani méltóztassék. — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű
famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. Cs. és Kir. UDVARI SZÁLLÍTÓI CIM.